

Offentlig politik

Erik Gahner Larsen

Institut for Statskundskab

Syddansk Universitet

egl@sam.sdu.dk

Efterår 2016

Version: 21. september 2016

1	Forelæsninger	2
1.1	Introduktion til studiet af offentlig politik (26. sep.)	2
1.2	Partipolitik I: Ideologi (3. okt.)	3
1.3	Partipolitik II: Konkurrence (10. okt.)	3
1.4	Partipolitik III: Dagsordener (24. okt.)	4
1.5	Stabilitet og forandring I: Historisk institutionalisme (31. okt.)	4
1.6	Stabilitet og forandring II: Reformvinduer og afbrudte ligevægte (7. nov.)	4
1.7	Stabilitet og forandring III: Diffusion, konvergens og idéer (14. nov.)	5
1.8	Aktører I: Interesseorganisationer (21. nov.)	5
1.9	Aktører II: Eliter (28. nov.)	5
1.10	Aktører III: Modtagere af den offentlige politik (5. dec.)	6

INTRODUKTION

Hvad kan forklare, at den offentlige politik ser ud som den gør? Studiet af offentlig politik beskæftiger sig med effekterne af den politiske beslutningsproces, hvorved der søges forklaringer på, hvorfor nogle offentlige politikker gennemføres på bekostning af andre. For at forstå sådanne processer skal vi ikke udelukkende fokusere på partipolitik, men også politiske institutioners rolle, den politiske dagsorden, interessegrupper etc.

Dette fag introducerer således en række teoretiske perspektiver og empiriske studier, der klæder den studerende på til systematisk at kunne studere offentlig politik. Det vigtige er den afhængige variabel: offentlig politik. Hvordan skal vi forstå og undersøge variation i offentlige politikker, herunder variation på tværs af lande og over tid? Lige så vigtigt er, hvad der kan forklare denne variation. Hvilken rolle spiller politiske partier? Hvilken rolle spiller institutioner? Hvilken rolle spiller medierne? Hvilken rolle spiller interesseorganisationer og politiske eliter? Dette er nogle af de få spørgsmål, der bliver adresseret i faget.

Faget er bygget op i tre moduler med fokus på hhv. 1) partipolitik, 2) teoretiske perspektiver på stabilitet og forandring og 3) aktører. Det partipolitiske modul fokuserer på, om partiernes ideologiske profil har nogen betydning for den offentlige politik (lektion 2), hvilken rolle partikonkurrence spiller (lektion 3) og sidst, men ikke mindst, hvad der kan forklare, hvilke emner der kommer på den politiske dagsorden (lektion 4). I det andet modul gives der først en introduktion til historisk institutionalisme (lektion 5), der forklarer hvorfor offentlige politikker kan være svære at ændre. Herefter kigger vi nærmere på teoretiske perspektiver, der kan forklare forandringer i den offentlige politik (lektion 6 og 7). I det tredje modul fokuserer vi på nogle af de aktører, der spiller en væsentlig rolle før, under og efter en politisk beslutningsproces, herunder interesseorganisationer (lektion 8), politiske eliter (lektion 9) og modtagere af den offentlige politik (lektion 10).

Pensum består af en række tidsskriftsartikler og 2. udgave af bogen *Offentlig politik* (Green-Pedersen, Jensen and Nannestad 2015). Det samlede pensum er på omkring 700 sider (≈70 sider pr. lektion).

Fagbeskrivelsen til faget kan findes på fagbesk.sam.sdu.dk/study/fagbasen/fagbesk.shtml?fag_id=34421

EKSAMEN

Eksamen er en skriftlig hjemmeopgave. Denne må maksimalt fylde 10 sider, hvis man skriver individuelt, og 15 sider, hvis to studerende skriver sammen (2400 anslag pr. side, inklusiv mellemrum, bilag og noter - eksklusiv litteraturliste). Alle hjælpemidler er tilladt til denne eksamen.

Hjemmeopgaven skal tage udgangspunkt i en selvvalgt problemstilling. Den studerende skal arbejde på opgaven i løbet af semestret, og den skal indeholde tre ting: 1) en relevant teoretisk begrundet problemstilling, 2) et relevant teoretisk svar på problemstillingen og 3) operationalisering af teorien og valg af metode til afprøvning af teorien.

1. FORELÆSNINGER

1.1. INTRODUKTION TIL STUDIET AF OFFENTLIG POLITIK (26. SEP.)

I første lektion gives en introduktion til faget såvel som studiet af offentlig politik. Der er seks punkter, vi skal gennemgå. For det første gives der en introduktion til faget og eksamensformen. For det andet beskrives det, hvad offentlig politik er (og ikke er). For det tredje skal vi fokusere på, hvordan politologer har studeret offentlig politik, og hvordan dette adskiller sig fra blandt andet økonomiske analyser af offentlig politik. For det fjerde skal vi forholde os til hvad forandringer er i offentlig politik (og især teoretiske perspektiver

og metodiske udfordringer relateret til dette). For det femte skal vi forholde os til, hvilke typer af politiske aktører, der er relevante i studiet af offentlig politik.

Tidspunkt: Mandag, 26. september, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Hvad er offentlig politik? (Kapitel 1 af Carsten Jensen) (22 sider)
- [Gormley, Jr. \(2007\)](#): Public Policy Analysis: Ideas and Impacts (17 sider)
- [Hacker \(2004\)](#): Privatizing Risk without Privatizing the Welfare State: The Hidden Politics of Social Policy Retrenchment in the United States (18 sider)

1.2. PARTIPOLITIK I: IDEOLOGI (3. OKT.)

Det der af gode grunde forekommer intuitivt, når man tænker på offentlig politik, er politikere og regeringer, der gennemfører reformer og forfølger bestemte politiske målsætninger. Udgangspunktet er, at det gør en forskel, om det er en venstreorienteret regering eller en højreorienteret regering, der sidder ved magten. Men er dette også tilfældet? Og i så fald altid?

Tidspunkt: Mandag, 3. oktober, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Politics matter (Kapitel 2 af Christoffer Green-Pedersen) (15 sider)
- [Schmidt \(1996\)](#): When parties matter: A review of the possibilities and limits of partisan influence on public policy (29 sider)
- [Imbeau, Pétry and Lamari \(2001\)](#): Left-right party ideology and government policies: A meta-analysis (29 sider)
- [Allan and Scruggs \(2004\)](#): Political Partisanship and Welfare State Reform in Advanced Industrial Societies (17 sider)

1.3. PARTIPOLITIK II: KONKURRENCE (10. OKT.)

Et parti lever ikke i isolation, men må forholde sig til andre partier og den politik, de fører. I lektion 3 fokuserer vi på partikonkurrence og især vetospillerteori. Ligeledes vil vi fokusere på et politisk emne, der er meget oppe i tiden i disse år: indvandring.

Tidspunkt: Mandag, 10. oktober, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Partikonkurrence og offentlig politik (Kapitel 3 af Peter Nannestad og Christoffer Green-Pedersen) (16 sider)
- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Vetospillerteori (Kapitel 5 af Peter Nannestad) (19 sider)
- [Tsebelis \(1995\)](#): Decision Making in Political Systems: Veto Players in Presidentialism, Parliamentarism, Multicameralism and Multipartyism (37 sider)
- [Green-Pedersen and Krogstrup \(2008\)](#): Immigration as a political issue in Denmark and Sweden (25 sider)

1.4. PARTIPOLITIK III: DAGSORDENER (24. OKT.)

Politik handler ikke blot om at forholde sig til, hvad der er på den politiske dagsorden, men også at påvirke den politiske dagsorden. Hvad er den politiske dagsorden? Hvem sætter den? Hvem har magten? Hvilken betydning har det for den førte politik? Her kigger vi nærmere på agenda-setting litteraturen, forskellige beslutningsmodeller og især hvilken rolle medierne spiller i den politiske dagsordensfastsættelse.

Tidspunkt: Mandag, 24. oktober, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Dagsordenteori og offentlig politik (Kapitel 8 af Christoffer Green-Pedersen) (16 sider)
- [Green-Pedersen and Stubager \(2010\)](#): Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører? (19 sider)
- [Vliegthart et al. \(2016\)](#): Do the media set the parliamentary agenda? A comparative study in seven countries (19 sider)

1.5. STABILITET OG FORANDRING I: HISTORISK INSTITUTIONALISME (31. OKT.)

Hvad forklarer bedst, hvordan den offentlige politik ser ud i morgen? Gårsdagens politik. Til trods for at vi oplever talrige reformer, er den offentlige politik præget af en høj grad af stabilitet. Her kigger vi nærmere på nogle af de institutionelle forklaringer herpå, og især med fokus på, hvilke implikationer det har for den politik, regeringer kan føre. Vi vil blandt andet diskutere, hvordan velfærdsreformer påvirker de muligheder, politikerne har for at reformere sådanne velfærdsprogrammer.

Tidspunkt: Mandag, 31. oktober, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Den historisk institutionelle forklaring på offentlig politik (Kapitel 6 af Michael Baggesen Klitgaard og Patrick Emmenegger) (19 sider)
- [Pierson \(1996\)](#): The New Politics of the Welfare State (36 sider)
- [Pierson \(2000\)](#): Increasing Returns, Path Dependence, and the Study of Politics (17 sider)

1.6. STABILITET OG FORANDRING II: REFORMVINDUER OG AFBRUDTE LIGEVÆGTE (7. NOV.)

Offentlig politik er ikke kun præget af stabilitet. Vi ser således reformer, men hvad kan forklare, hvornår vi ser sådanne reformer? I denne lektion vil vi se nærmere på, hvordan vi teoretisk kan studere forekomsten af ændringer i den førte politik med et fokus på blandt skraldespandsmodellen og politikvinduer.

Tidspunkt: Mandag, 7. november, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Skraldespandsmodeller (Kapitel 7 af Peter Nannestad) (27 sider)
- [Keeler \(1993\)](#): Opening the Window for Reform: Mandates, Crises, and Extraordinary Policy-Making (53 sider)

1.7. STABILITET OG FORANDRING III: DIFFUSION, KONVERGENS OG IDÉER (14. NOV.)

Hvordan spredes politik? Hvilken rolle spiller idéer i offentlig politik? Dette er nogle af de spørgsmål, vi vil behandle i lektion 7.

Tidspunkt: Mandag, 14. november, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Idéer som forklaring på offentlig politik (Kapitel 9 af Line Renate Gustafsson og Mads Leth Felsager Jakobsen) (25 sider)
- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Transfer og diffusion af idéer og policy (Kapitel 10 af Caroline de La Porte) (20 sider)
- [Boushey \(2016\)](#): Targeted for Diffusion? How the Use and Acceptance of Stereotypes Shape the Diffusion of Criminal Justice Policy Innovations in the American States (17 sider)
- [Pacheco \(2012\)](#): The Social Contagion Model: Exploring the Role of Public Opinion on the Diffusion of Antismoking Legislation across the American States (16 sider)

1.8. AKTØRER I: INTERESSEORGANISATIONER (21. NOV.)

Der er i Danmark såvel som i andre lande talrige interesseorganisationer, der ønsker at sætte deres præg på, hvilken politik der gennemføres. Første halvdel af forelæsningen vil give en introduktion til interesseorganisationer i offentlig politik. I anden halvdel af forelæsningen giver professor Michael Baggesen Klitgaard en indføring i interesseorganisationernes udvikling i Danmark.

Tidspunkt: Mandag, 21. november, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Green-Pedersen, Jensen and Nannestad \(2015\)](#): Interessegrufforklaringer på offentlig politik (Kapitel 4 af Peter Munk Christiansen, Patrick Emmenegger og Michael Baggesen Klitgaard) (30 sider)
- [Rommetvedt et al. \(2012\)](#): Coping With Corporatism in Decline and the Revival of Parliament: Interest Group Lobbyism in Denmark and Norway, 1980–2005 (29 sider)
- [Klüver \(2009\)](#): Measuring Interest Group Influence Using Quantitative Text Analysis (15 sider)

1.9. AKTØRER II: ELITER (28. NOV.)

I løbet af de seneste årtier har vi set en række mobiliserede interesser, der ikke er at sammenligne med traditionelle interesseorganisationer. Dette er netværk af mennesker, der har et fælles politisk mål, herunder tænketanke. I første halvdel af forelæsningen introduceres forskellige teorier og empiriske studier, der belyser nogle af disse fænomener. I anden halvdel af forelæsningen giver professor Michael Baggesen Klitgaard en indføring i, hvordan eliter mobiliserer sig og forsøger at sætte et aftryk på den offentlige politik.

Tidspunkt: Mandag, 28. november, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Gilens and Page \(2014\)](#): Testing Theories of American Politics: Elites, Interest Groups, and Average Citizens (18 sider)
- [Bertelli and Wenger \(2009\)](#): Demanding Information: Think Tanks and the US Congress (18 sider)

- [Kalla and Broockman \(2016\)](#): Campaign Contributions Facilitate Access to Congressional Officials: A Randomized Field Experiment Authors (14 sider)

1.10. AKTØRER III: MODTAGERE AF DEN OFFENTLIGE POLITIK (5. DEC.)

I sidste lektion fokuserer vi på nogle af konsekvenserne af den offentlige politik. Relevante spørgsmål er her: Er det tilfældigt, hvilke borgere der udsættes for bestemte politikker? Hvilke implikationer har det? Hvordan realiseres den politik, politikerne har vedtaget? Får alle borgere adgang til den samme politik? Hvem dokumenterer den offentlige politik? Hvilke teoretiske og metodiske udfordringer står vi med, når vi skal blive klogere på at forstå offentlig politik?

Sidste lektion sampler ligeledes op på det vi har lært i løbet af faget med fokus på eksamen.

Tidspunkt: Mandag, 5. december, 16.15-18.00 i lokale U163.

Læsning:

- [Flavin and Hartney \(2015\)](#): When Government Subsidizes Its Own: Collective Bargaining Laws as Agents of Political Mobilization (16 sider)
- [White, Nathan and Faller \(2015\)](#): What Do I Need to Vote? Bureaucratic Discretion and Discrimination by Local Election Officials (14 sider)
- [Sandefur and Glassman \(2015\)](#): The Political Economy of Bad Data: Evidence from African Survey and Administrative Statistics (18 sider)

LITTERATUR

- Allan, J. P. and L. Scruggs. 2004. "Political Partisanship and Welfare State Reform in Advanced Industrial Societies." *American Journal of Political Science* 48(3):496–512.
- Bertelli, A. M. and J. B. Wenger. 2009. "Demanding Information: Think Tanks and the US Congress." *British Journal of Political Science* 39(2):225–242.
- Boushey, G. 2016. "Targeted for Diffusion? How the Use and Acceptance of Stereotypes Shape the Diffusion of Criminal Justice Policy Innovations in the American States." *American Political Science Review* 110(1):198–214.
- Flavin, P. and M. T. Hartney. 2015. "When Government Subsidizes Its Own: Collective Bargaining Laws as Agents of Political Mobilization." *American Journal of Political Science* 59(4):896–911.
- Gilens, M. and B. I. Page. 2014. "Testing Theories of American Politics: Elites, Interest Groups, and Average Citizens." *Perspectives on Politics* 12(3):564–581.
- Gormley, Jr., W. T. 2007. "Public Policy Analysis: Ideas and Impacts." *Annual Review of Political Science* 10:297–313.
- Green-Pedersen, C., C. Jensen and P. Nannestad. 2015. *Offentlig politik*. Hans Reitzels Forlag.
- Green-Pedersen, C. and J. Krogstrup. 2008. "Immigration as a political issue in Denmark and Sweden." *European Journal of Political Research* 47(5):610–634.
- Green-Pedersen, C. and R. Stubager. 2010. "Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?" *politica* 42(3):326–344.

- Hacker, J. S. 2004. "Privatizing Risk without Privatizing the Welfare State: The Hidden Politics of Social Policy Retrenchment in the United States." *American Political Science Review* 98(2):243–260.
- Imbeau, L. M., F. Pétry and M. Lamari. 2001. "Left–right party ideology and government policies: A meta-analysis." *European Journal of Political Research* 40(1):1–29.
- Kalla, J. L. and D. E. Broockman. 2016. "Campaign Contributions Facilitate Access to Congressional Officials: A Randomized Field Experiment." *American Journal of Political Science* 60(3):545–558.
- Keeler, J. T. S. 1993. "Opening the Window for Reform: Mandates, Crises, and Extraordinary Policy-Making." *Comparative Political Studies* 25(4):433–486.
- Klüver, H. 2009. "Measuring Interest Group Influence Using Quantitative Text Analysis." *European Union Politics* 10(4):535–549.
- Pacheco, J. 2012. "The Social Contagion Model: Exploring the Role of Public Opinion on the Diffusion of Antismoking Legislation across the American States." *Journal of Politics* 74(1):187–202.
- Pierson, P. 1996. "The New Politics of the Welfare State." *World Politics* 48(2):143–179.
- Pierson, P. 2000. "Increasing Returns, Path Dependence, and the Study of Politics." *American Political Science Review* 94(2):251–267.
- Rommetvedt, H., G. Thesen, P. M. Christiansen and A. S. Nørgaard. 2012. "Coping With Corporatism in Decline and the Revival of Parliament: Interest Group Lobbyism in Denmark and Norway, 1980–2005." *Comparative Political Studies* 46(4):457–485.
- Sandefur, J. and A. Glassman. 2015. "The Political Economy of Bad Data: Evidence from African Survey and Administrative Statistics." *The Journal of Development Studies* 51(2):116–132.
- Schmidt, M. G. 1996. "When parties matter: A review of the possibilities and limits of partisan influence on public policy." *European Journal of Political Research* 30(2):155–183.
- Tsebelis, G. 1995. "Decision Making in Political Systems: Veto Players in Presidentialism, Parliamentarism, Multicameralism and Multipartyism." *British Journal of Political Science* 25(3):289–325.
- Vliegenthart, R., S. Walgrave F. R. Baumgartner, S. Bevan C. Breunig, S. Brouard, L. C. Bonafont, E. Grosman, W. Jennings, P. B. Mortensen, A. M. Palau, P. Sciarini and A. Tresch. 2016. "Do the media set the parliamentary agenda? A comparative study in seven countries." *European Journal of Political Research* 55(2):283–301.
- White, A. R., N. L. Nathan and J. K. Faller. 2015. "What Do I Need to Vote? Bureaucratic Discretion and Discrimination by Local Election Officials." *American Political Science Review* 109(1):129–142.